

LINIA DE TREBALL. CAMINANT CAP A UN NOU MODEL DE PARTICIPACIÓ.

Qui la proposa? Grup de treball de participació.

Email. anna.penalver@castello.es

Àrea/àrees de treball implicades: Participació, resta d'àrees (efectes transversals)

Resum:

Es tracta de revisar, de manera participativa, el model de participació de la ciutat (basat en consells), obsolet i gens operatiu, poc transparent i poc àgil

Per què es considera important?

La participació ciutadana ha de formar part del procés de presa de decisions de l'Ajuntament, però l'actual model no ho facilita, desincentiva la participació i al final acaben participant sempre les mateixes persones i de manera poc útil.

Com està el tema? Punt de partida.

Hi ha Consells i Foros Sectorials (Benestar Social, Participació, Igualtat, Multiculturalitat, Seguretat, Comerç, Cultura, Mobilitat, Agricultura/Medi Ambient), Juntes/Consells de Districte (Sud, Nord, Est, Oest, Centre i Grau), i Consells Escolars.

La participació en aquests espais es fa a través d'una associació o partit polític. S'han encetat tímidament alguns processos en què es pot participar individualment, però són totalment insuficients (PGOU, alguna consulta online, proper procés al Grau...)

Hi ha una certa reticència per part de l'Ajuntament a comptar amb professionals que dissenyen i dinamitzen els processos de participació.

El pressupost participatiu han sigut, fins ara, un procés opac, tancat en els consells i juntes de districte, i limitat a l'àmbit de les xicotetes inversions en infraestructures molt bàsiques.

Hi ha hagut un associacionisme molt dependent de les subvencions municipals, que no sempre s'han destinat al que hauria de ser la participació. El tema del lloguer dels locals per a les associacions és un dels més escandalosos, que suposa la partida més alta del pressupost de l'àrea de participació i no està sotmesa a cap tipus de control.

Objectiu polític:

Objectius generals

Transitar cap a un model que combine:

- la participació individual amb l'associacionisme i el treball col·lectiu,
- les eines telemàtiques amb el debat presencial
- els espais estables de participació amb els processos puntuals
- l'autonomia i autorganització ciutadana amb l'aportació de recursos per part de l'ajuntament

També serà important obrir el debat sobre el paper de la participació: Empoderament popular o legitimació del poder? És possible una participació "neutral"? Quin paper juguen les relacions de poder en la participació oberta?

Objectius concrets i avaluables:

-comptar amb una postura consensuada a CseM sobre el model de participació pel qual apostem, per a poder dir la nostra en el procés de revisió de la participació a Castelló. Font de verificació: acta en la que s'aprove aquesta postura per part de l'assemblea

-deixar tancades les accions relacionades amb les contractacions. Font de verificació: contractes públics

-establir un nou mecanisme de pressupostos participatius de l'Ajuntament, autorreglamentat. Font de verificació: document oficial on es defineix aquest nou model (Butlletí oficial o el que siga)

-curs de formació teòrico/pràctica de CseM en metodologies de la participació: aconseguir una participació transversal dels grups de treball de CseM en el curs; aconseguir que altres associacions també hi participen (la formació és teòrico-pràctica; això vol dir que s'haurà de traduir en accions concretes fora de CseM, que s'hauran de definir a mesura que avança el curs). Font de verificació: fulls d'assistència als cursos, materials audiovisuals de les activitats pràctiques.

Sector o sectors socials implicats:

Tota la ciutadania. S'haurà de tindre especial cura en evitar que els sectors més vulnerables i/o invisibilitzats de la societat queden exclosos de la participació, cal posar una especial atenció a aquest aspecte.

Impacte social esperat:

Un major dinamisme, comprensió i implicació de la ciutadania en les polítiques municipals, cosa que inevitablement ha de portar a una ciutadania més exigent amb la institució i a una major capacitat de formular exigències de manera més global (superar l'estadi "caques de gos i voreres" i "qué hay de lo mío").

Fomentar les trobades ciutadanes que ajuden a comprendre els problemes de manera més global i a buscar solucions de manera col·lectiva i solidària.

Actuacions que vinculen institució/carrer:

Hi ha un seguit de mesures que s'han de dur a terme principalment des de la institució (vegeu apartat "propostes que engloba aquesta línia de treball"), però d'altra banda CseM pot fer una tasca important de generació de debat al carrer i de contribució a l'empoderament popular mitjançant la participació.

Per exemple, podem oferir formació en metodologies de la participació per a formar-nos totes les persones de CseM que vulguem i oberta també a les associacions, que després podran utilitzar allò après per a la seua activitat. La formació serà teòrica i es materialitzarà en la pràctica, de manera que anem aprenent alhora que generem processos participatius reals i vius.

El debat sobre el paper de la participació en relació al poder també és necessari que es produïska fora de la institució.

Passos a seguir/Procés. De quan a quan? Calendaritza si és possible aquesta línia de treball.

1r trimestre: deixar tancades totes les accions relacionades amb contractacions + disseny de la formació en metodologies i començament + procés de pressupostos participatius per als pressupostos 2017

2n trimestre: continuació de la formació i primeres pràctiques + seguiment dels contractes i implicació en els processos de revisió del model

3r trimestre: estiu sol estar més parat, aprofitarem per a avaluar com ha anat fins ara + procés de pressupostos participatius per als pressupostos 2018 (la idea és que es tanque el procés abans d'octubre, per a poder incloure les propostes elegides en les diferents àrees de govern i evitar que tot haja de ser obra) + alguna pràctica derivada de la formació

4t trimestre: continuació del 2n trimestre (finalització de la revisió del model) + propostes per als pressupostos de 2018, derivades de les necessitats del nou model + debat sobre el paper de la participació en relació al poder (formació + assemblea extraordinària)

(és un calendari aproximat, sense saber el nombre de persona que hi treballaran, el solapament amb altres activitats de CseM...).

Aliances de partida. Sinèrgies i resistències possibles:

Podem trobar resistència per part d'algunes associacions que voldran mantindre l'estatus quo, sobretot amb el tema de les subvencions i el lloguer de locals. La transició d'un model a un altre és com posar la mà en el vesper, cosa que el PP pot aprofitar per a fer demagògia. També és possible que l'equip de govern (principalment el PSOE) hi mostre reticències o, si més no, no col·labore com seria necessari, tenint en compte que controla regidories importants en este procés (ex. urbanisme, personal...). Per últim, la manca de personal qualificat (i de personal en general) a l'Ajuntament pot suposar un obstacle important.

Propostes que engloba aquesta línia de treball:

Propostes pressupostades

-Seguiment del contracte per la revisió del model de participació (inclou diagnòstic del teixit associatiu i nova autoreglamentació dels pressupostos participatius)

-Estudi sobre gènere i participació

-Seguiment del procés de contractació d'un/a tècnic/a de participació per a desenvolupar el nou model

-Propostes per a les Jornades de Participació (15.000€ de pressupost)

-Propostes per a les partides de conferències, seminaris i formació

-Seguiment de la partida estudi “Un centre cívic per districte” (vincular-lo a revisió del tema dels locals)

Propostes externes a la institució

-Formació teòrico/pràctica en metodologies de la participació (per a CseM però oberta a altres)

Aproximació als recursos (econòmics, humans, materials, etc.) necessaris:

Pressupost per a la formació en metodologies de la participació (materials, portar algun ponent extern)

Un grup d'almenys 4-5 persones

Afegeix qualsevol altra informació que consideres oportuna:

El tema de la participació és un tema transversal. Seria important que tots els grups de treball de CseM participaren en la formació metodològica per tal de traslladar la participació a les seues àrees. La participació de cada tema concret és cosa del grup responsable, no del grup de participació. La Comissió d'Organització pot assessorar i col·laborar amb un grup en qüestions metodològiques, però sempre amb la implicació del propi grup.